CEL MAI GROAZNIC MASACRU DIN ISTORIA MODERNĂ

Ororile din Maramureș. — Ce s'a petrecut la mânăstirea Bicsad. — Un apel către d-nii Hitler, Mussolini și Sfântul Scaun. — Mulți ruteni români din nordul Ardealului s'au refugiat pe teritoriul rusesc. — Dispariția deputatului A. Anderco. — Catechismul Leventilor: distrugerea fizică a românilor

Turda, Sept.

Românii din Ungaria sunt victimele celui mai groaznic masacru din istoria modernă. Cele ce se petrec dincolo de hotare întrec orice imaginație. De 7 ziie se inventează, cu o cruzime înspăimântătoare, cele mai sadice mijloace de tortură, umiliri pe care nu le-a cunoscut încă nici un popor și cea mai cumplită persecuție națională.

Barbariile au început în prima zi de ocupație în județele Satu-Mare și Bihor. Primul măcel s'a comis în cele cinci colonii din imediata vecinătate a frontierei. Aici, în ultimii ani, se înființaseră câteva așezări cu populație românească din Munții Apuseni, care nu-și mai putea găsi existența în satele lor de origină, dramatizate de sărăcie. Astăzi aceste colonii sunt pustiite și oferă un spectacol înfiorător. Din primele ore ale ocupației, țăranii români au fost măcelăriți. Ulițele și casele sunt pline cu pete mari de sânge, iar în jurul lor se înfățișează ochilor peisajul unui abator: picioare retezate cu topoarele, femei ciopârțite, capete terciuite și mâini învinețite desprinse din încheeturi. Unii dintre morți au fost spânzurați de cumpăna fântânilor. Asasinii și-au adus aminte că populația din Munții Apuseni a luptat în revoluția din 1848 alături de trupele austriace și pentru această vină strănepoții moților colonizați în județul Satu-Mare au plătit cu sânge și martiraj.

LA MANASTIREA BICSAD

Alte barbarii s'au săvârșit tot în primele ore la mânăstirea Bicsad, de lângă orașul Satu-Mare. Aici e o veche biserică unită, care stă sub jurisdicțiunea mitropoliei din Blaj și a Vaticanului, adăpostind 14 călugări, cari îndeplinesc operă de apostolat creștin în rândurile țărănimii din nordul Ardealului. In miez de noapte, pe la orele două, călugării s'au pomenit asaltați de un grup de tineri din organizația „Leventi". Scoși din chilii și puși la rând în curte, preoții, dintre cari unii au înalte studii academice în străinătate, au fost scuipați, loviți cu pumnalele, iar un grup de 20 țărani refugiați din ajun tocmai pentru a se feri din calea teroriștilor s'au pomenit împresurați de altă bandă și măcelăriți.

Dar, Leventiștii nu s'au mulțumit numai cu atât. După atrocitățile comise, au devastat tipografia, au ars cărțile de rugăciuni și au dat foc tuturor proviziilor găsite.

CATECHISMUL LEVENȚILOR UNGURI

Tinerii leventi purtau la ei un manual de cruzimi, ridicat la rangul de catechism. In această broșură membrii organizației sunt îndemnați să „stârpească națiunea valahă, să nimicească orice urmă a seminției blestemate și să spintece chiar pântecele femeilor care poartă în el un pui de valah". Broșurile cu asemenea îndemnuri s'au tipărit în trei ediții.

MASACRUL DIN MARAMUREȘ

Dela mânăstire, bandele de leventi au trecut în Țara Oașului și în Maramureș unde au masacrat toți românii întâlniți. Trei zile și trei nopți satele au cunoscut cel mai înfiorător desmăț. La Săpânța, țăranii au fost bătuți cu frânghii ude și puși să-și sape mormântul, imitându-se procedeele de pe timpul terorarei albe cu prilejul revoluției lui Horia. Pe Valea Vișeului mai multe sate au fost incendiate. Din Borșa, toți românii au fugit în păduri, fiind amenințați că vor fi omoriți. Din Sighet a dispărut fostul deputat A. Anderco fără să i se mai dea de urmă până acum.

POPULAȚIA FUGE INGROZITA

Mulți ruteni și români îngroziți de schingiuiri și teroare s'au refugiat pe teritoriul rusesc. Situația minorităților din nordul Ardealului se agravează din zi în zi și din ceas în ceas. Ei au fost scoși în afară de lege și pe lângă maltratările suferite li se confiscă vitele, cerealele și întreg avutul din case.

După informațiile pe care le avem clerul unit de aici se va adresa Cancelarului Hitler, Ducelui Mussolini și Vaticanului cerând o comisiune de anchetă. Căci, terorismul n'a încetat nici după intrarea în funcțiune a administrației maghiare. Din contră, actele de răsbunare individuale și colective continuă. Pe de-o parte sălbătăciile sunt săvârșite de bandele înarmate ale populației, iar pe de altă parte de organizațiile para-militare.

TEROAREA DIN SECUIME

Din Secuime știrile sunt tot atât de neliniștitoare. Casele românești dela Lacul Roșu au fost devastate. Despre avocatul român dela Gheorgheni, d. dr. Păduraru nu se mai știe nimic. La Micfalău, în jud. Trei-Scaune, credincioșilor li s'a interzis să se mai ducă la bisericile românești. Deasemenea a fost închisă biserica românească dela Miercurea Ciucului și preotul Vlad arestat. Apoi, din ordinul administrației, s'au confiscat toate averile românești. Pe ziduri s'au lipit afișe cu lozinca „Secuimea a secuilor", ceeace înseamnă asmuțirea populației la exterminarea românilor. Nici un preot, nici un învățător și nici o familie românească nu se mai află în siguranță din săptămâna trecută.

PESTE 200 VICTIME LA CLUJ

Tot astfel dela Cluj ne-au venit știri despre alte persecuții și acte de terorism. Numărul românilor asasinați și schingiuiți trece de 200 numai în capitala Ardealului. După devastarea magazinelor Vlad și Pascu, întreg personalul de serviciu a fost arestat. Din depozitele celor doi negustori s'a confiscat întreaga marfă în valoare de 25 milioane lei, iar pe fabrica de mezeluri Vlad a pus stăpânire o bandă de secui.

Manifestațiile teroriste continuă și în prezent. In ultimele zile episcopii și preoții nici nu mai îndrăsnesc să oficieze slujbe religioase, deoarece credincioșii sunt schingiuiți în fața bisericilor.

Bandele de teroriști sunt conduse de ziaristul Demeter Bela. Sub stăpânirea românească acesta a avut permis gratuit pe calea ferată, clasa întâia, timp de zece ani și nu odată s'a oferit autorităților românești să denunțe pe foștii membri ai partidului maghiar pentru iredentism, dacă acestea consimțeau să-l facă funcționar al ministerului de interne.

LATIFUNDIARII UNGURI AU CONFISCAT AVERILE

Trebue să mai semnalăm, că deși nu există până acum un decret de anulare al reformei agrare, foștii mari latifundiari se prezintă în sate și confiscă cu dela ei putere, pământurile țăranilor. In Bihor au fost alungați peste 20.000 de împroprietăriți, în Satu-Mare latifundiile se pot considera refăcute și în județul Cluj acțiunea de confiscare este în curs de executare.

Iată pe scurt tabloul primelor zile de ocupație, înfățișând aici doar o infimă parte a masacrelor și cruzimilor. Comentariile sunt de prisos. Doar unul singur este de făcut și anume, că toate crorile trebuesc înfățișate conștiinței universale a lumii. Să prezentăm în primul rând catechismul leventilor pentru a se vedea la ce se reduce așa zisa dreptate istorică și revizionismul maghiar.

Și împotriva tuturor crimelor fără precedent, să ne ridicăm glasul cu o voință înfricoșătoare, căci altfel acțiunea de exterminare va continua tot mai furioasă, căci acesta este planul ocupanților, ca în câțiva ani să nimicească fiziceste pe românii stăpâniți.

V. M.

Dincolo și dincoace de hotar

Câți maghiari au părăsit Ardealul.—Peisagiu economic din Secuime.— Intre două regimuri. — La noi normele regimului minoritar, iar față de 1.300.000 români suveranitate absolută și integrală a statului maghiar

Alba-Iulia, Septembrie.

După datele provizorii ale autorităților, numărul maghiarilor din Ardealul de sub suveranitatea statului român, care a optat pentru cetățenia maghiară, este de 210.000. Cei mai mulți, într'un procent de 70 la sută, trăiau în Vechiul Regat și în special în București. Restul sunt din Brașov, Sibiu, Turda, Hunedoara și de pe valea Târnavelor. In majoritatea lor erau secui, anexați prin arbitrajul dela Viena statului maghiar, originari din județele Trei-Scaune, Ciuc și Odorhei.

In legătură cu aceste opțiuni sunt două constatări de făcut. Prima, de natură istorică. Timp de o sută ani. centrul de gravitare al Secuimii a fost Vechiul Regat. Recunosc acest adevăr însiși statisticienii și istoricii de vază dela Budapesta. Ei dau și explicația exodului. In măsura în care se înmulțea populația teritoriului, mijloacele de existență scădeau, mai ales din pricina relațiilor de proprietate rămase cu un caracter specific feudal. Toate încercările de a creia un coridor numit spațiul vital al secuilor spre inima Ungariei au rămas zadarnice, fiindcă orice proces de înaintare se isbea de puternicele cetăți ale conationalilor sași de pe Valea Bistriței, Valea Târnavelor și șesul Bârsei.

O spărtură simțită în forțele de încătușare a făcut-o statul român în 1918. După unire s'a realizat reforma agrară schimbându-se fundamental raporturile de proprietate. Datorită acestei reforme 50.000 secui au fost împroprietăriți, sporindu-se suprafața micei proprietăți țărănești cu peste 500.000 jugăre. O bună parte din populație și-a căpătat deci stabilitatea economică, iar agricultura și-a întreit rentabilitatea. Apoi, tot datorită statului român, zona secuiască închisă ermetic a fost deschisă spre inima Ardealului. Numai în decurs de cinci ani Brașovul, de pildă, a primit o populație secuiască de 13.000 familii, cărora li s'a îngăduit să acumuleze un capital imobiliar de peste un miliard lei.

Firește, procesul emigrațiunii a continuat totuși, deoarece nu se putea repara o situație deficitară organic din punct de vedere economic, moștenită de la o lungă stăpânire. Peste 10 la sută din secui și-au găsit existența în Vechiul Regat și după unire. Oameni foarte harnici, ei au realizat economii importante în fiecare an, care au fost vărsate în economia secuimii sporind întinderea proprietății țărănești și ridicând standardul de viață al satelor. Așa se explică faptul că multe așezări rurale au ajuns să cucerească egalitatea economică și socială cu orașul. Pe de-o parte reformele structurale ale statului, iar pe de altă parte câștigurile din Vechiul Regat, au adus ținutului secuiesc cele mai simțite beneficii în ridicarea progresului obștesc.

Mai bine aceste lucruri vor fi cântărite după ce vor trece zilele de entuziasm. Fenomenul proletarizării va începe cu o violență necunoscută încă. Sub noi, proprietatea mică și mijlocie se consolidase în condițiuni optime și va fi destul să amintim, că pe lângă alte infinite mijloace. Banca Națională a României a contribuit și ea într'o largă măsură la întărirea micei burghezii secuiești prin credite de peste un miliard, acordate cu o dobândă minimală de 6 la sută, egală cu cea fixată țăranilor români.

Intrucât se va menține și de aici înainte structura actuală a economiei țărănești rămâne semn de întrebare. Secuii sunt sortiți să suporte acelaș fenomen ca slovacii și anume, să se concentreze cât mai mulți membri ai unei familii în aceiași proprietate țărănească, ceeace nu este o soluție nici economică, nici socială, deoarece producția și rentabilitatea rămân aceleași, în vreme ce numărul consumatorilor sporește.

Dar, să trecem la o doua constatare, de actualitate imediată. După evaluările de până acum populația maghiară care a trecut dincolo, a rămas datoare statului român sarcini fiscale de peste 150 milioane lei. Anulându-se aceste obligații vom avea oare un regim de reciprocitate și dincolo, în sensul că restanțele populației românești datorite statului român nu vor fi cerute de fiscul maghiar? Multi dintre cei plecați au proprietăți pe teritoriul nostru, în curs de lichidare, prin oficii bancare, excelent organizate. Această lichidare se face fără nici o obligație față de statul român, și în cazui acesta vor fi scutiți și românii refugiați cari au proprietăți dincolo?

Guvernul român a dat un decret prin care se renunță la orice creanță a statului pe teritoriul cedat, decret ce nu are aceiaș interpretare juridică la Budapesta. Așa de pildă, ultimele informațiuni anunță, că statul maghiar socotește măsura noastră ca nulă, deoarece ar fi intervenit după arbitrajul dela Viena, când a început suveranitatea de drept a statului maghiar, după concepția juridică a oficialității din Budapesta.

Iată atâtea lucruri cari trebuesc limpezite. La noi continuă să se aplice regimul minoritar isvorît din concepția concesiunilor din 1938, iar dincolo un regim care începe printr'o suveranitate absolută și integrală asupra unui teritoriu cu 1.300.000 români. Noi am admis ca normă în repartizarea fondurilor bugetare procentajul populației, în timp ce postul de radio dela Budapesta ne informează că guvernul maghiar va fixa congroa pentru bisericile românești, după nivelul încasărilor bugetare. Apoi, noi am introdus o legislație unitară și egalitară pe întreg cuprinsul țării în vreme ce dincolo, măsurile administrative și de drept public variază după regiuni.

Atențiune deci la cele ce se petrec și se vor mai petrece.

V. M.

Mi-au ucis fratele în fața mea

Iată mai jos povestea tristă a unui tânăr român, în vârstă de 2o ani, sosit Vineri dimineață în București. Bietul tânăr ne-a rugat, stăruitor, să nu-i pomenim numele și nici satul de origină, întrucât mai are acolo părinți și alți frați, cari ar putea să îndure chinurile prigoanei ungurești.

El ne-a făcut următoarea declarație:

In ziua de 10 Septembrie a venit la Dej, fratele meu Alexandru ca să mă ia acasă, la țară, ca să nu mi-se întâmple ceva.

Mi-am lăsat serviciul și am pornit împreună pe străzile Dejului, pela ora 4 după amiază. Pe străzi patrulau jandarmi unguri și bande de civili cu drapele, toți înarmați.

Populația românească înspăimântată stătea prin curți și prin case; iar când au apărut noui detașamente militare ungurești, cari treceau podul peste Someș îndreptându-se spre Cluj, spaima a fost și mai mare, fiindcă soldații întindeau armele spre ei. Eu și fratele meu am fugit până la moara Covrig.

Pe drum, la postul de vamă, ne-a eșit în cale un jandarm. In fugă, hainele noastre fluturând, s'a putut vedea cocarda tricoloră românească ce o purta fratele meu într'un buzunar. Jandarmul ungur l-a oprit și fără nici o vorbă l-a împlântat baioneta în piept. La strigătele de ajutor ale fratelui meu, de pe strada din dreptul dealului florilor a venit altă patrulă, al cărei comandant a scos revolverul și l-a descărcat în fratele meu. Văzând cele întâmplate și dându-mi seama că și eu sunt în primejdie, am sărit peste o poartă de lemn din dreapta străzii, tocmai în clipa când gradatul ungur descărca revolverul către mine. Am fugit prin grădini și am ajuns, după o noapte întreagă de fugă, la Gherla.

Indreptat de unii localnici, am trecut peste dealurile așa zise ale Neculei și am ajuns la o stână. După ce ciobanii mi-au dat de mâncare și m'am odihnit puțin, mi-am continuat drumul spre frontieră, pe care am trecut-o pe la punctul gara T...el.

De-acolo am ajuns la Câmpia Turzii, de unde am pornit spre București. Aci am venit cu o singură dorință: să fiu primit în armata română, ca la timpul său să pot răsbuna viața fratelui meu, ucis de unguri.

DEVASTĂRILE DIN REGIUNEA BARAOLTULUI (JUD. TREI SCAUNE)

Un refugiat din această regiune ne trimite o scrisoare, in care expune astfel cele văzute și verificate de el

IN COM. BĂTANII MARI: Cantorul ortodox Gheorghe Roman a fost nevoit să părăsească comuna și să se refugieze în com. Augustin, peste Olt, pentrucă:

I-au spart ușile cu toporul, geamurile cu pietre, i-au devastat casa, l-au jefuit de bani. Au căutat să-l omoare. A fugit, cu femeia și doi copii, de doi ani și unul de câteva luni. El a fost concentrat 1 an și 6 luni. A fost român bun, cinstit. Sergent T. R.

Gheorghe Simion s'a refugiat cu familia și doi copii mici fiindcă a fost român bun, om calm, cinstit. I-au spart geamurile și l-au căutat să-l spânzure. A fost sergent de jandarmi.

Secetă Petru, instructor la premilitari, bun român, sergent harnic în armată, n'a greșit la nimeni. I-au tăiat ușile cu toporele, a scăpat pe geam în cămașe.

Verzea Nicolae, om cu 7 copii, i s'a distrus totul. I-au căutat feciorii să-i omoare, i-au devastat casa. Fiică-sa, șefa oficiului poștal a fost nevoită să se refugieze în Augustin, fiind amenințată cu moartea. Verzea e epitropul bisericei ortodoxe.

Nicolau Alex., insultat și amenințat cu moartea pentrucă a fost și este fruntașul românilor și nu i-a fost rușine să se afirme ca român, fără să supere vreodată pe minoritari. Are 4 copile mici, ar pleca din comună, dar nu poate părăsi 60 pog. pământ.

Roșu Simion, om tânăr cu 8 copii (în 8 ani) are câteva oi la pădure, l-au bătut până să-i iasă sufletul, pentrucă era mândru cu nația lui. Probabil a murit.

Dogariu Ion, om de 53 ani cu flăcăul lui de 21 ani, au fost bătuți până la sânge pentrucă au afirmat că sunt români.

Roșu Nuța, președinta reuniunii femeilor ort., în vârstă de 62 ani a fost crunt bătută; au dus-o și la spânzurătoare, nu putem ști ce s'a întâmplat cu ea.

La biserica ortodoxă s'au spart geamurile cu bolovani.

Secetă Simion, ajutor de primar, a fost bătut și scuipat.

S'au pornit ungurii cu furie asupra lor și au apucat sape, coase, topoare, să scoată pe români din comună. Românii au stat și sunt și azi prin păduri, nemâncați. Mulți sunt omorâți, pe cari mai târziu îi vom ști.

IN COM. BODAȘ: Au pornit ungurii cu furie asupra românilor cu tot felul de unelte să-i omoare. Au spart geamurile bis. ort. și ușile, au bătut până la sânge pe fruntașul Bogdan Nicolae, fost primar în mai multe rânduri și epitrop bisericesc; au bătut pe Galița Petru și pe ceilalți români. I-au insultat și amenință încât nu mai pot ieși din casă. Au spart geamurile la toate cele 35 familii ortodoxe.

IN COM. BĂTANII MICI: Au năvălit cu pietre asupra locuinței notarului Chițescu. Bietul om, cu femeia sa au scăpat pe fereastră îmbrăcați sumar, în puterea nopții, fugind în lanurile de porumb. Ungurii i-au jefuit de 96.000 lei, ce-i avea din vânzarea averii soției. Au dat foc mobilei și au ars tot ce avea în casă. După 3—4 zile notarul și soția au ieșit din porumb, flămânzi, goi și înebuniți de spaimă.

IN TALIȘOARA: S'au năpustit asupra familiei Apolzan, fruntași români ai regiunei. In fruntea bandei era profesorul pensionar al Statului român, Biro Pișta, care voia să masacreze această familie. Cu mare greutate au putut scăpa.

Aici sunt medici, soții Bela Gyórfi cu soția sa Maria Stoian de origină din Iași. Ambii sunt medici de circumscripție, în Tălișoara și Răcașul de Jos. Acești soți au pus tricolorul maghiar înainte de a sosi ungurii lui Horti. Doctora spunea în gura mare, că ea nu e româncă ci bulgăroaică (are un unchiu, profesor universitar în Iași).

Atitudinea lor ostilă față de români a contribuit mult la îndârjirea populației maghiare contra românilor și mai ales a lui Apolzan, care le-a dat prima bucată de pâine, când au intrat jerpeliți în acea comună.

In fiecare sat au fost bătuți românii și schingiuiți. Cuvântul de ordine era: „Să plece toți românii din satele noastre, chiar băștinașii". Asta e și cuvântul preoților minoritari, mai ales al protopopului reformat Nagy Elek, al preoților reformați Fabian Bela, Kolumban Geza, Molnar Bela Huszar Adam.

La un român au găsit o bucată de tricolor românesc, i l-au pus în spate și i-l'au bătut cu 3 cuie, încât cuiele au ajuns la plămâni și omul a căzut mort, în mari chinuri.

Apoi jandarmi nu erau, doar câte 3—4 în a 3-a comună!

Era un batalion de jandarmi la Baraolt, dar când a cerut cineva să-i împartă barem câte 10—15 în fiecare sat și să țină vre-o 100 în centru, i s'a spus că „nu putem răspândi și descompune trupa". Au stat acolo degeaba până când românii au căzut victime în primele două-trei zile, după ce s'a știut hotărârea dela Viena.

Câțiva români au avut arme, dar i le-au ridicat maiorul de jandarmi Lazar, azi lt.-col., bănuindu-i că sunt legionari; dar ungurilor li s'au lăsat armele. Tot Lazar acesta i-a bătut la sânge pe legionari și n'avea altă treabă decât să-i „vâneze", prin jandarmii beți, spaima satelor.

PROTESTUL MUNCITORILOR PRAHOVENI CONTRA ATROCITĂȚILOR MAGHIARE

Ploești, 21 Sept.

Tratamentul inuman pe care îl aplică ungurii, fraților noștri ardeleni cari au rămas în regiunile cedate, a stârnit indignare în toate straturile sociale prahovene. Muncitorimea a ținut să-și exprime această revoltă sufletească prin următoarea telegramă trimisă d-lui g-ral I. Antonescu, conducătorul Statului Român.

Noi muncitorii petroliști în număr de 5.400 organizați în bresla muncitorilor de petrol din Ținutul Bucegi îndurerați de atrocitățile comise de Unguri contra fraților noștri, din teritoriul cedat, cerem îndepărtarea tuturor lucrătorilor de origină maghiară din industria petroliferă, iar în locul lor să fie angajați lucrători români, refugiați și care în prezent nu au de lucru.

Vrem dreptate pentru românii din țara noastră românească.

† AUREL MUNTEANU

Protopopul ortodox al Huedinului

Când s'a răspândit, zilele trecute vestea despre înfiorătoarea sălbăticie a ungurilor în Huedin cari la 10 Septembrie au ucis, în chinuri oribile, pe Protopopul Aurel Munteanu și pe gardianul Ioan Nicula în văzul mulțimei adunate la Târgul de săptămână al Huedinului mi se părea cu neputință de crezut un asemenea măcel monstruos. Și totuși s'a consumat îngrozitorul act tiranic de o brutalitate mai sângeroasă decât cele din zilele lui Ginghishan, secerând printre cele dintâi victime viața credincioasului și neînfricatului luptător naționalist, care era în toate împrejurările vrednicul protopop al Huedinului Aurel Munteanu, o personalitate cunoscută și apreciată în largi cercuri românești, nu numai printre preoții și țăranii din satele păstorite de dânsul cu înflăcărată râvnă duhovnicească și cu nestinsă jertfelnicie.

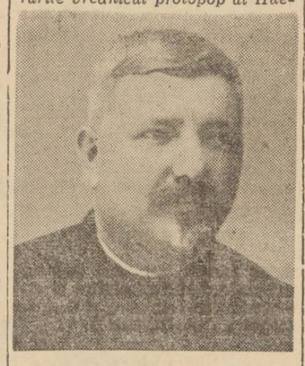

Protopop Aurel Munteanu Huedin.

Iubirea lui de carte și setea de progres îl îndemnase a cerceta nu numai satele din cuprinsul protopopiatului său, ci și altele dela distanțe, propovăduind pretutindeni cuvântul adevărului, sfătuind și luminând poporul prin numeroase predici și conferințe religioase, culturale și economice. Adeseori putea fi văzut prin librăriile din Cluj, din Sibiu și din București cu câte o carte proaspătă în mână.

Un interes surprinzător de multilateral pentru orice manifestare națională îl smulgea de epetate ori dintre ocupările strâns legate de obligațiile sale oficiale. De aceia se îngrijise în anii din urmă să aibă în preajma sa pe tânărul licențiat al Academiei teologice ortodoxe din Cluj, d. Popa care împlinind cele de trebuință sufletească pentru credincioșii ortodoxi din parohia centrală Huedin, înlesnea protopopului Munteanu o afinitate din cele mai bogate și mai rodnice în toate celelalte parohii ale circumscripției sale protopopești.

Ca partizan al regretatului Octavian Goga s'a învrednicit să fie adeseori chemat la Ciucea printre prietenii lui intimi și chiar să fie ales Senator în sesiunea parlamentară din 1926-27.

Ca unul care a rămas adânc cutremurat de sălbăticia grofului Urmanczy Nandor, care în iarna anului 1919 arsese pe rug 45 de țărani români de pe moșia sa Zozsikafalva, protopopul Munteanu a alergat în toate părțile adunând fondurile necesare pentru înălțarea unei troițe și unei capele comemorative pe locul unde s'au săvârșit în vălvătaia flăcărilor acești țărani mucenici ai desrobirei dela 1918. In fiecare an chema poporul din satele protopopiatului său la procesiuni și rugăciuni pioase în amintirea acestor jertfe ale credinței românești. Se pare că această activitate naționalistă și creștinească n'au putut s'a uite, nici s'o ierte ucigașii dela Huedin.

Cu toate că i se atrăsese atențiunea să se refugieze la centrul Episcopiei din Cluj pentru câtva timp, protopopul Munteanu încrezător în promisiunile ce-i făcuse colegul său maghiar, protopopul calvin Bokor de a-l apăra în caz de primejdie, nu a dat ascultare sfatului prietenesc ci a rămas lângă turma credincioșilor săi, răscumpărându-și astfel cu însuși sângele său conștiința datoriei împlinite cu eroic spirit de sacrificiu până la cea din urmă răsuflare.

Mucenicia lui Aurel Munteanul chiamă în amintirea tuturor pe cei 45 de țărani arși pe rug în 1919 și pe cei 180 de dorobanți din oastea lui Mihai Viteazul, atacați prin surprindere în dimineața unei Duminică de August 1600 — în larga piață a Huedinului tocmai în timpul săvârșirei serviciului divin în Biserică — uciși cu nemiluita și unii dintre ei îngropați de vii, între chiotele de bucurie și cuvintele de ironie ale ucigașilor maghiari. Deci cazul dela 1600 s'a repetat la 1919 și la 1940.

Să nu uite fanfaronii propagandiști a înregistrat în publicațiile lor aceste trei cazuri de „civilizație maghiară", cazuri strigător de concludente pentru valoarea sufletească a nației lor turanice.

Românii nu le vor putea uita în veci. Sângele nevinovat al mucenicilor dela 1600, dela 1919 și dela 1940 pătează pentru totdeauna fruntea revizioniștilor maghiari.

Noul director al invățământului profesional

D. prof. Ion Ionică a fost numit director al învățământului profesional, din ministerul educației naționale, în locul d-lui V. Hilt, demisionat.

Noul director al invățământului primar

D. prof. Axente Creangă, dela liceul „Lazăr" din Sibiu, a fost numit director al învățământului primar-normal, din ministerul educației naționale, în loc vacant.

Ofițeri trecuți în rezervă

I. OFIȚERI COMBATANȚI
Infanteria
Coloneli: Mladin Dumitru și Jinga Petre.
Locotenenți-coloneli: Cezar I Petre, Arabu Ioan și Cerbulescu G. Nicolae

GENIU
Căpitan Florențiu Em. Octavian.

JNADARMERIA
Colonel Zamfirescu D. Ioan; Maior Arifeanu Gh. Constantin.

II. OFIȚERI NECOMBATANȚI
Corpul ofițerilor sanitari
Medici
Medic colonel, Timoianu I. Ștan.

Corpul ofițerilor administrativi
Administrația
Administratori căpitani: Măru Ioan și Stanciu I. Pandele.

Invalizi reintegrați
Maior, Ștefănescu Alexandru. Conform articolului 62 din L. P. O.

Ofițeri clasați în timp de pace pentru serviciul de birou
Locotenent-colonel, Gussi Pelopida Ioan.

—oxx● xxo—

Dela Facultatea de arhitectură din București

Examenele din sesiunea Octombrie se vor ține după cum urmează:

CURS PREGĂTITOR: Marți, 1 Octombrie, Teoria arhitecturii p. I-a; Vineri, 4 Octombrie, Matematici; Luni, 7 Octombrie, Tehnologia materialelor; Joi, 10 Octombrie, Geometria descriptivă; Luni, 14 Octombrie, Mecanica și statica grafică.

CURSUL MEDIU: Marți, 1 Octombrie, Salubritatea; Joi, 3 Octombrie, Construcția; Sâmbătă, 5 Octombrie, Topografie, Devize; Luni, 7 Octombrie, Stereotomie, Umbre, Perspectiva; Miercuri, 9 Octombrie, Teoria Arhitecturii p. II-a; Vineri, 11 Octombrie, Istoria Arhitecturii p. I-a; Marți, 15 Octombrie, Rezistența materialelor, Beton armat și Construcții metalice.

CURSUL SUPERIOR: Marți, 1 Octombrie, Arhitectura rurală; Vineri, 4 Octombrie, Istoria Arhitecturii p. II-a; Luni, 7 Octombrie, Arta decorativă; Miercuri, 9 Octombrie, Legislație; Vineri, 11 Octombrie, Istoria arhitecturii românești; Luni, 14 Octombrie, Urbanism, Edilitate.

Problele scrise încep la ora 8½ a. m., iar oralul la ora 4 p. m.

SE INTERZICE ELEVILOR DE A-ȘI PROCURA CĂRȚI DELA LIBRĂRIILE EVREEȘTI

D. prof. Traian Brăileanu, ministrul educației naționale, cultelor și artelor, a luat dispoziținea de a se interzice elevilor și elevelor, de școlile de toate gradele, de a-și procura manuale didactice și rechizitele școlare de la magazinele evreești, sau furnizate prin intermediari tot dela astfel de magazine.

Direcțiile de școli sunt obligate să întocmească tablouri de magazinele evreești din orașul respectiv, pentru ușurința orientării elevilor.

In localitățile unde nu există librării creștine, directorii de școli sunt obligați să se aprovizioneze cu manuale și rechizite din alte orașe.

EVACUAREA PRIMEI ZONE DIN DOBROGEA

COMUNICAT

Evacuarea primei zone din Dobrogea de Sud, până la linia generală 2 km. N. Est Turtucaia-Caralar-Bairam Bunar-Sud Bazargic-2 km. N. Est Balcic, a decurs în mod normal și fără nici un incident.

Trupele bulgare au trecut frontiera azi 21 Septembrie 1940 la orele 9.

PENTRU CEI CARE AU BUNURI IN JUD. DUROSTOR ȘI CALIACRA

COMUNICAT

Toate persoanele cari au bunuri în județele Durostor și Caliacra, intrând în prevederile art. 5 al tratatului încheiat la Craiova la 7 Septembrie 1940, sunt rugate să se înscrie pe tabloul ce se întocmește la secretariatul român al comisiunii mixte (ministerul afacerilor străine) până la 25 Septembrie inclusiv.

21 Septembrie 1940.

Modificarea și abrogarea unui alineat al art. 95 din decretul lege pentru organizarea corpului de avocați din România

Monitorul Oficial de Sâmbătă publică următorul decret:

ART. I. — Alineatul ultim al art. 95 din decretul-lege pentru organizarea corpului avocaților din România, în cuprinderea următoare:

„Miniștrii de justiție, ieșiți din funcțiune, nu pot exercita profesiunea de avocat, timp de un an dela data ieșirii din funcțiune, neavând dreptul să pledeze în fața instanțelor judecătorești care, prin organizarea și funcționarea lor, depind de ministerul justiției", se abrogă.

RADU GYR,

poetul foarte prețuit și cunoscut, autorul marșului ce-l auzim pretutindeni cântat astăzi, tresăltând de mari nădejdi, „Sfântă tinerețe legionară", publică în numărul de Sâmbătă, 21 Septembrie, al revistei „Universul literar", toate poeziile ce i-au fost cenzurate sub regimul de prigoană. Sunt două bogate pagini. cu titlul:

POEME INTERZISE